

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2023

97/2023

Laki

avaruustoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan avaruustoiminnasta annetun lain (63/2018) 1, 3 ja 4 §, 5 §:n 2 momentti, 12–15 ja 17–21 § sekä
lisätään lakiin uusi 2 a luku ja 17 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomen valtion alueella harjoitettavaan avaruustoimintaan.

Lakia sovelletaan lisäksi Suomen valtion alueen ulkopuolella harjoitettavaan avaruustoimintaan, jos avaruustoimintaa:

- 1) harjoitetaan Suomessa rekisteröidyssä aluksessa; tai
- 2) harjoittaa Suomen kansalainen tai oikeushenkilö, jolla on Suomessa kotipaikka.

Tässä laissa säädetään myös satelliittikaukokartoituksesta, jota koskeva tosiasiallinen määräysvalta on Suomessa ja jossa käytettävien yhden tai useamman laitteen tai laitteiston suorituskyky ylittää valtioneuvoston asetuksessa säädettyt raja-arvot. Tämän lain 11 a, 12–15, 17 ja 21 §:ää ei kuitenkaan sovelleta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentin 1–7 kohdassa tarkoitetun viranomaisen harjoittamaan satelliittikaukokartoitukseen, ellei kyseessä ole viranomaisen harjoittama kaupallinen toiminta. Tämän lain 17 a §:ää ei sovelleta edellä tarkoitettujen viranomaisten harjoittamaan avaruustoimintaan tai satelliittikaukokartoitukseen.

Suomen ilmatilassa liikkuvaan avaruusesineeseen sovelletaan soveltuvien siviili-ilmailua koskevia säännöksiä.

Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta säädetään rikoslain (39/1889) 1 luvussa.

Satelliittikaukokartoituksessa käytettävien laitteiden suorituskykyjen 3 momentissa tarkoitetuista raja-arvoista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Lain soveltaminen puolustushallinnossa

Tämän lain 5, 8, 11, 11 a–11 d, 12–15, 17, 17 a ja 18–21 §:ää ei sovelleta Puolustusvoimien harjoittamaan avaruustoimintaan eikä satelliittikaukokartoitukseen.

Puolustusministeriölle kuuluu Puolustusvoimien avaruustoiminnan ja satelliittikaukokartoituksen yleinen ohjaus ja valvonta. Pääesikunta valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista Puolustusvoimissa. Pääesikunta toimittaa kerran vuodessa raportin Puolustusvoimien harjoittamasta avaruustoiminnasta ja satelliittikaukokartoituksesta puolustusministeriölle ja työ- ja elinkeinoministeriölle.

Puolustusvoimien avaruustoiminnassa ja satelliittikaukokartoituksessa on varmistettava toiminnan tekniset edellytykset ja toiminnan turvallisuus.

Puolustusvoimien avaruustoiminnan ja satelliittikaukokartoituksen valvonnasta voidaan säätää tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *avaruustoiminnalla* avaruusesineen lähettämistä avaruuteen, avaruusesineen operointia ja muuta määräysvaltaa siihen avaruudessa sekä avaruusesineen palauttamista ja palautumista maahan;

2) *avaruusesineellä* esinettä, joka on lähetetty tai joka on tarkoitus lähettää avaruuteen, mukaan lukien tällaisen esineen osat, ja laitetta, jota on käytetty tai jota on tarkoitus käyttää esineen lähettämiseksi avaruuteen, mukaan lukien tällaisen laitteen osat;

3) *toiminnanharjoittajalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka harjoittaa tai jonka on tarkoitus harjoittaa avaruustoimintaa tai joka tosiasiallisesti vastaa toiminnasta;

4) *satelliittikaukokartoituksella* avaruusesineessä olevan sellaisen laitteen tai laitteiston operointia, joka kykenee havaitsemaan maan tai veden pinnalla tai niiden alapuolella tai ilmassa olevista kohteista taikka toisista avaruusesineistä tai taivaankappaleista säteilevää tai heijastuvaa sähkömagneettista säteilyä ja taltioimaan siitä tietoa;

5) *kaukokartoitustoimijalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, jolla on tosiasiallinen määräysvalta siihen, mitä tietoja satelliittikaukokartoitukseen kykenevillä laitteilla tai laitteistolla kerätään ja taltioidaan;

6) *kaukokartoitusdatalla* kaukokartoitustoimijan hallussa olevia satelliittikaukokartoituksessa käytetyn laitteen tai laitteiston välittämiä signaaleita tai taltioimaa tietoa ja niistä johdettuja muita kuin sellaisia tuotteita, jotka eivät pääasiallisesti perustu laitteen tai laitteiston välittämiin signaaleihin tai tietoihin vaan on saatu loppupäätelminä eri tietojen yhdistelyn tai manipuloinnin taikka näihin perustuvien laskelmien kautta, signaalien ja taltioitujen tietojen varastointivaiheesta taikka lähetys- tai esitystavasta riippumatta.

5 §

Avaruustoiminnan luvanvaraisuus ja luvan myöntämisen edellytykset

— — — — —
Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) toiminnanharjoittaja on arvioitu luotettavaksi 17 a §:ssä tarkoitetulla tavalla ja hänellä on tarvittava tekninen asiantuntemus ja taloudelliset edellytykset harjoittaa avaruustoimintaa;

2) toiminnanharjoittaja on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle arvion avaruustoiminnan riskeistä ja tämän arvion mukaan toiminnasta ei ole erityistä vaaraa ihmisille tai omaisuudelle eikä yleiselle turvallisuudelle;

3) toiminnanharjoittaja pyrkii 10 §:ssä säädetyn mukaisesti estämään avaruusromun syntymisen sekä haitalliset vaikutukset ympäristöön maan pinnalla, ilmakehässä ja avaruudessa;

4) toiminnanharjoittajalla on suunnitelma avaruustoiminnan lopettamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä;

5) avaruustoiminta ei ole ristiriidassa kansallisen turvallisuuden, Suomen kansainvälisten velvoitteiden tai ulko- ja turvallisuuspolitiikan kanssa;

6) toiminnanharjoittaja täyttää 8 §:ssä säädetty vakuuttamista koskevat vaatimukset;

7) toiminnanharjoittaja noudattaa Kansainvälisen televiestintäliiton voimassa olevia sääntöjä;

8) toiminnanharjoittaja esittää selvityksen voimassa olevien vientivalvontasäännösten noudattamisesta; ja

9) jos avaruustoimintaan kuuluu satelliittikaukokartoitusta, toiminnanharjoittaja noudattaa 2 a luvun säännöksiä.

2 a luku

Satelliittikaukokartoitus

11 a §

Satelliittikaukokartoituksen luvanvaraisuus ja luvan myöntämisen edellytykset

Satelliittikaukokartoitusta saa harjoittaa vain sellainen kaukokartoitustoimija, jolle työ- ja elinkeinoministeriö on antanut etukäteen luvan siihen. Lupa voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. Lupa voidaan liittää toiminnan turvallisuuden ja valvonnan kannalta tarpeellisia ehtoja.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) kaukokartoitustoimija on arvioitu 17 a §:ssä tarkoitetulla tavalla luotettavaksi ja sillä on riittävä asiantuntemus ja kyky toteuttaa tarvittavat toimenpiteet satelliittikaukokartoituksessa käytettävien laitteiden tai laitteiston sekä datan suojaamiseksi oikeudettomalta pääsylvästä sekä estää niiden käyttö tämän lain vastaisesti;

2) kaukokartoitustoimija on antanut työ- ja elinkeinoministeriölle selvityksen 11 c §:ssä säädettyjen turvallisuusvaatimusten täyttymisestä;

3) kaukokartoitustoimija on antanut työ- ja elinkeinoministeriölle selvityksen satelliittikaukokartoituksessa käytettävien laitteiden tai laitteiston teknisistä ominaisuuksista, mukaan lukien niiden erotuskyky, paikannustarkkuus, aikaresoluutio, taajuuskaistat ja laatu, sekä tiedot toiminnan ohjauskeskuksen sijainnista ja toiminnassa käytettävistä maaseleistä;

4) kaukokartoitustoimija on antanut työ- ja elinkeinoministeriölle selvityksen satelliittikaukokartoituksen tarkoituksesta sekä kaukokartoitusdatan käyttötarkoituksesta ja kohderyhmistä;

5) kaukokartoitustoimija on antanut työ- ja elinkeinoministeriölle selvityksen käytössä olevista asiakkaan tunnistamiseen ja tuntemiseen liittyvistä menettelytavoista;

6) satelliittikaukokartoitus ei ole ristiriidassa kansallisen turvallisuuden, Suomen kansainvälisten velvoitteiden tai ulko- ja turvallisuuspolitiikan kanssa; ja

7) kaukokartoitustoimija noudattaa Kansainvälisen televiestintäliiton voimassa olevia sääntöjä.

Kaukokartoitustoimijan on lupahakemuksessaan esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttymisestä sekä omistussuhteistaan, jos se on oikeushenkilö.

Jos satelliittikaukokartoitus kuuluu avaruustoimintaan, jossa toiminnanharjoittaja ja kaukokartoitustoimija on sama henkilö, voi tämä hakea lupaa satelliittikaukokartoitukseen yhdessä avaruustoimintaan haettavan luvan kanssa. Näissä tapauksissa työ- ja elinkeinoministeriö voi antaa yhteisen lupapäätöksen avaruustoiminnan ja satelliittikaukokartoituksen harjoittamisesta.

Tarkempia säännöksiä luvan hakemisesta ja lupahakemuksessa annettavista tiedoista ja asiakirjoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

11 b §

Viranomaisen satelliittikaukokartoitusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Satelliittikaukokartoitusta harjoittavan viranomaisen tulee ilmoittaa työ- ja elinkeinoministeriölle harjoittamastaan satelliittikaukokartoituksesta sekä mahdollisista muutoksista toiminnassaan. Viranomaisen tulee myös ilmoittaa työ- ja elinkeinoministeriölle, jos toiminta siirretään toiselle viranomaiselle.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen toimittamisesta ja ilmoituksessa annettavista tiedoista ja asiakirjoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

11 c §

Satelliittikaukokartoituksen turvallisuusvaatimukset

Kaukokartoitustoimijan on huolehdittava satelliittikaukokartoitukseen ja siinä käytettäviin laitteisiin tai laitteistoon ja tiloihin sekä datan käsittelyyn kohdistuvien riskien hallinnasta. Satelliittikaukokartoituksen ja kaukokartoitustoimijan on täytettävä seuraavat turvallisuusvaatimukset:

1) kaukokartoitusdatan vastaanotto ja käsittely on tietoturvallista ja toiminnassa käytetyt järjestelmät ja laitteet on riittävällä tavalla suojattu ulkoisilta häiriöiltä ja tietoturvauhilta;

2) satelliittikaukokartoituksessa käytettyihin järjestelmiin ja laitteisiin kohdistuvat tietoturvaloukkaukset ja -uhat voidaan havaita;

3) ulkopuolisilla tahoilla ei ole oikeudetonta pääsyä satelliittikaukokartoituksessa käytettäviin laitteisiin ja tiloihin eikä toiminnassa tuotettuun kaukokartoitusdataan;

4) kaukokartoitustoimijalla on käytössään menettelytavat asiakkaan tunnistamiseksi ja tuntemiseksi, joiden avulla voidaan riittävällä varmuudella todeta kenelle ja mihin tarkoitukseen kaukokartoitusdataa luovutetaan;

5) satelliittikaukokartoituksessa käytettävien laitteiden suorituskykyä, käytettävyyttä, laatua ja toimintavarmuutta sekä kaukokartoitusdatan laatua ja eheyttä voidaan seurata sekä laitteiden toimivuutta merkittävästi häiritsevät viat ja häiriöt havaita; ja

6) lukuun ottamatta Suomen viranomaisten lukuun suoritettavaa kuvaamista, käytössä olevia avaruusesineitä kuvataan vain asianomaisen avaruusesineen omistajan annettua siihen kirjallisen suostumuksen, joka on arkistoitava luotettavasti, jos kuvaamisen tuloksena voidaan saada dataa, joka esittää kyseisen avaruusesineen tarkkuudella, joka ylittää valtioneuvoston asetuksessa säädettyt raja-arvot.

Avaruusesineiden kuvaamisen 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetuista raja-arvoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tarkempia säännöksiä satelliittikaukokartoitustoiminnan turvallisesta harjoittamisesta ja turvallisuuteen vaikuttavien laitteiden ja toimintojen vähimmäisvaatimuksista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

11 d §

Kaukokartoitusdatan luovuttaminen

Kaukokartoitusdataa saa luovuttaa vain kaukokartoitustoimijan tunnistamille ja tuntemille asiakkaille.

Kaukokartoitusdataa ei saa luovuttaa sotilaalliseen käyttöön Euroopan unionin tai Yhdistyneiden Kansakuntien asevientikieltoon asettamaan maahan tai muuhun Euroopan unionin tai Yhdistyneiden Kansakuntien asettamien pakotteiden vastaiseen käyttöön.

Kaukokartoitustoimijan on ilmoitettava viipymättä työ- ja elinkeinoministeriölle, jos sillä on syytä epäillä luovuttaneensa kaukokartoitusdataa 2 momentissa tarkoitettuihin tarkoituksiin tai se epäilee luovutuksen muuten vaarantavan kansallista turvallisuutta, Suo-

men kansainvälisten velvoitteiden noudattamista tai olevan ristiriidassa Suomen ulko- tai turvallisuuspolitiikan kanssa. Sama koskee tilanteita, joissa kaukokartoitustoimija havaitsee, että kaukokartoitusdataan on päässyt käsiksi henkilö, jolla ei siihen ole oikeutta.

Valmiuslaissa (1552/2011) tarkoitetuissa poikkeusoloissa kaukokartoitustoimijan on turvattava etuoikeus saada käyttöönsä kaukokartoitusdataa asianomaisille Suomen viranomaisille, kun nämä katsovat sen olevan tarpeen kansallisen turvallisuuden tai Suomen ulko- tai turvallisuuspoliittisten etujen suojaamiseksi. Tällaisessa tilanteessa kaukokartoitustoimijalla on oikeus saada korvaus viranomaisten etuoikeuden täyttämisestä.

Tarkempia säännöksiä kansallisen turvallisuuden, Suomen kansainvälisten velvoitteiden tai ulko- ja turvallisuuspolitiikan mukaisista asiakkaista tai kaukokartoitusdatan luovutuksista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Tiedonantovelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on viipymättä annettava työ- ja elinkeinoministeriölle tiedot muutoksista, jotka voivat vaikuttaa 5 §:n 2 momentissa säädettyihin luvan myöntämisen edellytyksiin tai luvan ehtoihin taikka avaruusesineiden rekisteriin merkittyihin tietoihin. Toiminnanharjoittajan on ilmoitettava myös avaruusesineen omistussuhteiden muutoksista ja avaruustoiminnan lopettamisesta viipymättä.

Sen lisäksi, mitä kaukokartoitustoimijan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään 11 d §:n 3 momentissa, kaukokartoitustoimijan on viipymättä annettava työ- ja elinkeinoministeriölle tiedot muutoksista, jotka voivat vaikuttaa 11 a §:n 2 momentissa säädettyihin luvan myöntämisen edellytyksiin tai luvan ehtoihin. Kaukokartoitustoimijan on ilmoitettava myös satelliittikaukokartoituksen lopettamisesta viipymättä.

Tarkempia säännöksiä tämän pykälän nojalla annettavista tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

13 §

Luvan muuttaminen ja peruuttaminen

Työ- ja elinkeinoministeriö voi muuttaa avaruustoiminnan tai satelliittikaukokartoituksen harjoittamiseen myönnettyä lupaa tai peruuttaa luvan, jos:

1) lupahakemuksessa tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet lupaharkintaan;

2) toiminnanharjoittaja tai kaukokartoitustoimija ei enää täytä olennaisia 5 §:n 2 momentissa tai 11 a §:n 2 momentissa säädettyjä luvan myöntämisen edellytyksiä;

3) toiminnanharjoittaja tai kaukokartoitustoimija on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka luvan ehtoja; tai

4) luvan muuttaminen tai peruuttaminen on välttämätöntä Suomen kansainvälisten sitoumusten tai velvoitteiden vuoksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön on ennen 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä asetettava toiminnanharjoittajalle tai kaukokartoitustoimijalle kohtuullinen määräaika korjata puute, virhe, rikkomus tai laiminlyönti. Satelliittikaukokartoitus on kuitenkin työ- ja elinkeinoministeriön määräyksestä keskeytettävä välittömästi, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden tai Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisten etujen suojaamiseksi taikka Suomen kansainvälisten velvoitteiden noudattamiseksi. Lupa voidaan peruuttaa vain erityisen painavista syistä, jos luvan muuttaminen ei ole mahdollista tai jos luvan haltija ei kehotuksesta huolimatta ole sille asetetussa kohtuullisessa määräajassa korjannut puutetta, virhettä, rikkomusta tai laiminlyöntiä.

Työ- ja elinkeinoministeriö voi asettaa luvan muuttamista tai peruuttamista koskevassa päätöksessään tarpeellisia ehtoja avaruustoiminnan tai satelliittikaukokartoituksen turval-

lisestä jatkamisesta tai lopettamisesta. Peruuttaessaan luvan ministeriö voi myös määrätä, että toiminnanharjoittajan on siirrettävä avaruustoiminta toisen toiminnanharjoittajan jatkettavaksi.

14 §

Valvonta

Työ- ja elinkeinoministeriö valvoo tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista.

Toiminnanharjoittajan on toimitettava vuosittain työ- ja elinkeinoministeriölle raportti harjoittamastaan avaruustoiminnasta.

Kaukokartoitustoimijan on toimitettava vuosittain työ- ja elinkeinoministeriölle raportti harjoittamastaan satelliittikaukokartoituksesta ja asiakkaistaan. Jos satelliittikaukokartoitus kuuluu avaruustoimintaan, jossa toiminnanharjoittaja ja kaukokartoitustoimija ovat sama henkilö, voi tämä sisällyttää satelliittikaukokartoitusta koskevan vuosiraportin avaruustoiminnan vuosiraporttiin.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada toiminnanharjoittajalta ja kaukokartoitustoimijalta myös muut tarpeelliset tiedot valvontaa varten.

Tarkempia säännöksiä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun raportin sisällöstä sekä valvontaa varten tarvittavista tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

15 §

Tarkastusoikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus suorittaa 14 §:n mukaisessa valvonnassa tarpeellisia toiminnanharjoittajan avaruustoimintaan ja avaruusesineeseen sekä kaukokartoitustoimijan satelliittikaukokartoitukseen ja siinä käytettyihin laitteisiin tai laitteistoon kohdistuvia tarkastuksia tai teettää tarkastukset toisella viranomaisella. Ministeriö voi teettää muun kuin Puolustusvoimien lukuun toteutetun toiminnan tarkastuksen myös riippumattomalla asiantuntijalla. Asiantuntijaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen hoitaessaan tämän pykälän mukaisia tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

Tarkastusta suorittavalla virkamiehellä ja riippumattomalla asiantuntijalla on oikeus päästä tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa toiminnanharjoittajan tai kaukokartoitustoimijan hallinnassa tai käytössä oleviin avaruustoiminnan tai satelliittikaukokartoituksen harjoittamiseen käytettäviin tai käytettyihin tiloihin ja muille alueille, joihin pääsy on välttämätöntä avaruustoiminnan tai satelliittikaukokartoituksen valvonnassa, sekä saada tutkittavakseen valvontatehtävän kannalta välttämättömät asiakirjat ja tiedot sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään.

Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyssä tilassa tarkastuksen saa tehdä ainoastaan tilanteissa, joissa on olemassa perusteltu ja yksilöity syy epäillä tätä lakia rikotun tai rikottavan tavalla, josta voi olla seuraamuksena 21 §:ssä säädetty seuraamusmaksu tai rikoslaissa (39/1889) säädetty rangaistus, ja joissa pääsy pysyväisluonteiseen asumiseen käytettyyn tilaan on asian selvittämiseksi välttämätöntä. Pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyssä tilassa tarkastuksen saa suorittaa vain viranomainen.

Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

17 §

Lausunnot

Työ- ja elinkeinoministeriön on 5 §:ssä, 8 §:n 2 momentissa sekä 11 § ja 11 a §:ssä tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan sekä toiminnanharjoittajan tai kaukokartoitustoimijan

luotettavuuden arvioimiseksi 17 a §:ssä tarkoitetulla tavalla pyydettyjä lausuntoja muilta viranomaisilta, jollei lausunnon pyytäminen ole ilmeisen tarpeetonta. Ministeriö voi pyytää lausuntoja myös arvioidessaan edellytyksiä luvan muuttamiselle tai peruuttamiselle 13 §:n nojalla tai suorittaessaan 14 §:ssä tarkoitettua valvontaa. Työ- ja elinkeinoministeriö voi pyytää lausuntoja myös erityistä asiantuntemusta edustavilta riippumattomilta asiantuntijoilta.

17 a §

Luotettavuuden arviointi

Tämän lain 5 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toiminnanharjoittajan luotettavuutta sekä 11 a §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua kaukokartoitustoimijan luotettavuutta arvioidaan tässä pykälässä säädetyllä tavalla. Jos toiminnanharjoittaja tai kaukokartoitustoimija on oikeushenkilö, edellytys luotettavuudesta koskee myös toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, hallituksen jäsentä ja varajäsentä, hallintoneuvoston ja siihen rinnastettavan toimielimen jäsentä ja varajäsentä, vastuunalaista yhtiömiestä sekä muuta ylimpään johtoon kuuluvaa. Vaatimus luotettavuudesta koskee myös avaruustoimintaa tai satelliittikaukokartoitusta harjoittavan oikeushenkilön omistajia, joilla on vähintään 10 prosentin omistusosuus tai äänivalta yrityksessä.

Henkilöä ei pidetä luotettavana, jos:

- 1) hänet on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu rangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan avaruustoimintaa tai satelliittikaukokartoitusta;
- 2) hänen on muutoin asemansa tai toimintansa perusteella katsottava olevan ilmeisen sopimaton harjoittamaan avaruustoimintaa tai satelliittikaukokartoitusta kansallisen turvallisuuden, Suomen kansainvälisten velvoitteiden tai ulko- ja turvallisuuspolitiikan kanssa yhteensopivalla tavalla;
- 3) häntä koskevia liiketoimintakieltoja on merkitty viranomaisen rekisteriin tai luottotietorekisteriin; tai
- 4) hän on konkurssissa taikka ulosmittauksen tai muun selvityksen mukaan kykenemätön vastaamaan veloistaan ja voidaan katsoa, että tämä altistaa hänet hyväksikäytölle, painostukselle, lahjomiselle tai muulle epäasialliselle vaikuttamiselle tai on muutoin omiaan vaarantamaan hänen mahdollisuuksiaan tai kykyään huolehtia tämän lain tai sen nojalla annetun luvan tai luvan ehtojen mukaisista velvollisuuksistaan riippumattomasti ja muutoinkin luotettavasti.

Toimivaltaisen viranomaisen on luonnollisen henkilön luotettavuuden arvioinnin lopputulosta harkitessaan otettava erityisesti huomioon henkilön toiminnan tai taustojen merkittävyys koko toiminnanharjoittajan tai kaukokartoitustoimijan kannalta suhteessa avaruustoiminnan tai satelliittikaukokartoituksen harjoittamiseen. Luotettavuuden arviointi perustuu kokonaisarviointiin, jossa on otettava huomioon henkilön asema ja määräysvalta avaruustoimintaa tai satelliittikaukokartoitusta harjoittavassa yhteisössä.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi selvitykseksi on hyväksyttävä rikosrekisterilain (770/1993) nojalla saatavat tiedot ja ulkomaisen henkilön osalta tämän alkuperämaan tai sijoittautumismaan toimivaltaisen viranomaisen antama ote rikosrekisteristä. Rikosrekisteriote ei saa olla kuutta kuukautta vanhempi. Jollei ulkomaisen henkilön sijoittautumismaassa anneta edellä tarkoitettua otetta tai todistusta, niiden sijasta näytöksi on hyväksyttävä henkilön sijoittautumismaan lainsäädännön mukainen valahtoinen tai vaakuutuksella vahvistettu ilmoitus.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta hakemuksen vastaanottohetkeen.

18 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on salassapitosäännösten ja muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada muilta viranomaisilta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja toiminnanharjoittajaa ja kaukokartoitustoimijaa koskevista seikoista.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitavalta maksutta tässä laissa säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot toiminnanharjoittajasta ja kaukokartoitustoimijasta sekä näiden hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja tämän sijaisesta, vastuunalaisista yhtiömiehistä sekä muista ylimpään johtoon kuuluvista. Oikeus saada tietoja koskee myös sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetun sakkorekisterin tietoja.

19 §

Uhkasakko

Työ- ja elinkeinoministeriö voi tehostaa 13 §:n 2 ja 3 momentin nojalla antamaansa määräystä uhkasakolla.

20 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Muutoksenhaussa uhkasakon asettamista ja maksettavaksi tuomitsemista koskevaan päätökseen sovelletaan kuitenkin, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

21 §

Seuraamusmaksu

Työ- ja elinkeinoministeriö voi määrätä seuraamusmaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

- 1) harjoittaa avaruustoimintaa ilman 5 §:ssä tarkoitettua lupaa;
- 2) siirtää avaruusesinettä tai avaruustoimintaa koskevan tosiasiallisen määräysvallan toiselle toiminnanharjoittajalle tai omistajalle ilman 11 §:ssä tarkoitettua hyväksyntää;
- 3) avaruustoiminnassa laiminlyö 8 §:ssä säädetyn velvollisuuden ottaa vakuutus;
- 4) harjoittaa satelliittikaukokartoitusta ilman 11 a §:ssä tarkoitettua lupaa; tai
- 5) laiminlyö 11 d §:n 3 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden tai 12 §:ssä tai 14 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettua tiedonantovelvollisuuden.

Oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa, kuitenkin enintään neljä prosenttia oikeushenkilön edellisen vuoden tilikauden liikevaihdosta. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään neljä prosenttia hänen rikkomuksen päättymistä edeltäneenä vuonna toimitetun verotuksen mukaisista tuloistaan, kuitenkin enintään 50 000 euroa.

Seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon:

- 1) rikkomuksen laatu, laajuus, vahingollisuus, kestoaika ja toistuvuus;
- 2) rikkomuksella saavutettu hyöty, jos tämä tieto on saatavilla;
- 3) toiminnanharjoittajan toimet vahingon lieventämiseksi tai korjaamiseksi; ja
- 4) toiminnanharjoittajan taloudellinen asema.

Seuraamusmaksu määrätään maksettavaksi valtiolle.

Seuraamusmaksua ei määrätä, jos menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos maksun määrääminen on menettelyn laatu, toistuvuus, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen kohtuutonta. Seuraamusmaksu voidaan jättää määräämättä, jos toiminnanharjoittaja on ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin menettelyn korjaamiseksi välittömästi sen havaitsemisen jälkeen eikä menettely ole vakava tai toistuva. Seuraamusmaksua ei saa määrätä, jos teosta on kulunut yli viisi vuotta.

Seuraamusmaksua ei saa määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Sille, jolle on määrätty seuraamusmaksu, ei saa samasta teosta tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.

Seuraamusmaksu vanhene viiden vuoden kuluttua lainvoiman saaneen ratkaisun antamisesta. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2023.

Ennen tämän lain voimaantuloa aloitettua satelliittikaukokartoitusta voidaan jatkaa ilman 11 a §:ssä tarkoitettua lupaa kahdentoista kuukauden ajan lain voimaantulopäivästä lukien.

Helsingissä 19.1.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Elinkeinoministeri Mika Lintilä